

# DEBRECZENI ÚJSÁG

**ELŐFIZETÉSI ÁR:**  
 Helyben: Vidéken:  
 Félévre . 6 kor — fl. Félévre . 9 kor — fl.  
 Negyedévre 8 kor — fl. Negyedévre 4 kor 50 fl.

**Felolón szerkesztő és laptulajdonos:**  
**THAN GYULA:**

**SZERKESZTŐSÉG és KIADÓHIVATAL:**  
 Debreczen, Főter Biedermann-palota földszint.  
 az udvarban hátul.

## Kivándorlás és szökés.

A határon megint elfogtak egy csapat embert, aki Amerikába készült. Nem valami bűn megtorlása elől akartak odamenekülni, hanem a nyomoruságuk elől.

Igy, ebben a formájában, megszokott hír ez s nincsen mit csodálkozni azon sem, hogy a hatóság odaállt a kivándorlók elébe és azt mondta: Vissza! Mert — sajnos általános baj ez is — a tengeren tuli ügynökök révén hamis passzusra tettek szert s ezzel gondolták, hogy kijuthatnak.

Mindez benne volt már az ujságban és nem is igen lelne benne az ember egyebet szomorú, de mindennapos dolognál, ha ki nem emelné a sok hasonló eset közül egy jajszó, egy asszony riasztó sikoltása.

Kikérdezték az otthonrekedt familiákat egyenként, hogy miért akart hát kivándorolni a családfő. A legtöbbje azt felelte, amit már tudunk: nincs kenyér, ott künn kerülhet s haza is jut belőle. De egy asszony — elkeseredett és fiatal — ezzel fakadt ki:

— Nem igaz. Szöknek előlünk a férjeink, mikor már ránk unnak....

Különös. — És akármennyire fásult is már a világ az ilyen érzékenykedésre, amely — lehet, valószínű is talán — nem tipikusan általános, mégis gondolkodóba ejti az embert.

Mert ha vannak is más bajok, amik a szülőhazából idegen világba serkentik a nép alsó rétegének egy részét, sok-sok esetben lehet ilyen oka is, amit az a szegény elhagyott menyecske panaszol.

Ez pedig nem kivándorlás, hanem csakugyan — szökés.

## ORSZÁGGYÜLÉS.

A képviselőház ülése.

— Távirati tudósítás. —

Fölvirradt a dicsőnap hajnala, melyen a Ház megkezdte az új költségvetés tárgyalását.

A képviselőkre nem lehet ráfogni, hogy valami lázasan érdeklődjenek a budget vita iránt. Kevesen, igen kevesen voltak. Talán az volt rájuk elrettentő hatással, hogy elsőnek, az előadói beszéd után Molnár János atya készült beszélni.

Maga az előadó, Neményi Ambrus, már jóval az ülés előtt ott sürgött-forgott a folyosón.

Dániel Gábor elnökölt.

Néhány bejelentés és a közérdekű öntöző csatornák, valamint a rima-klenaki vasutról szóló javaslatok harmadszori olvasása után, melyekből egy szót sem lehetett megérteni, mivelhogy az elnöki emelvény néhány nap óta ismét úgy le van függönyözve, hogy onnan hang alig hatol ki, rákerült a sor

az 1901. évi költségvetés tárgyalására.

Neményi Ambrus foglalta el az előadói széket.

Neményi Ambrus előadó: Néhány hónap mult el csupán, a mióta a tisztelt Ház a folyó évre szóló költségvetési törvényt megszavazta. Időközben nem változott semmi a politikai viszonyokban, de nem változott — fájdalom — az általános közgazdasági helyzet sem, melyet a tisztelt Ház előtt bővebben ismertetni valóban fölösleges dolog lett volna. Ennek a helyzetnek következménye, hogy most még nagyobb követelésekkel lépnek föl az állammal szemben, mint rendes időkben, ellenben azok a rendkívüli források, a melyekből az ilyen követelések kielégíthetők volnának, egyelőre kevésbé kiadók, mint voltak a közel multban. Mert az előirányzattal szemben eddig igen sűrűn azt a kifogást hallottuk, hogy a bevételi tételek szándékosan vannak alacsonyra fölvéve és hogy a zárószámadások

## A hála.

A gazdagoknak gonosz a szíve és fősvény! Igy zúgolódik a koldus. — De Haszszán gazdag volt és jószívű.

Négy hajója járt a tengeren és sok drágaságot hordott keletről-nyugatra. Tevéi a Szaharán bandukoltak portékájával, házában pedig halomra gyűlt a kincs, a vagyon, a pénz.

Ilyen gazdag vala Haszszán.

De jó is, a hogy megirtam már. Ha beteg, nyomorult járult hozzá, annak is adott, ha ep közü, annak is — ha érdemes volt rá. Hosszu kaftánja zsebében reggelente lefelé huzta a pénzt, az egyik piaszterral volt teli, parával a másik. És csak nyult beléjük jobbról is, balról is, míg nem a muezzin utolsót kiáltott a mináret erkélyéről — este lévén... Haszszán zsebei üresek valának ekkor.

Ilyen jó vala Haszszán.

Reggeltől, napestig hálálkodtak ajtaja előtt. Mert a tömeg ilyen, hálát rebeg az ajka, szívében pedig az irigység lakozik. Haszszánt is megszólták, mikor nem hallotta

és szitokkal illették a nevét. Hogy milyen irigy, milyen fősvény! Keveset ad a szegényeknek, pedig könyökig vájkál a kincsekben! De Haszszán mindebből nem hallott semmit. De ha hallotta volna is — nemes lélek volt ő, a ki meg tud bocsájtani.

Im azonban rosszra fordult a sorsa Haszszánnak. Ugy járt, mint a bibliai Jób hajdan. Tevéi elhullottak a pusztában, kincsestül, mindenestül eltemette őket a számmum forrataga. Hajóit kirabolták a kalózok, házára pedig rátörték a beduinok s elrabolták minden vagyonát.

Mikor így kifosztották mindenéből a sors és a rossz emberek, berontott hozzá egy rokona — fiatal gyerek-ember volt, a kivel igen-igen sok jót tón vala Haszszán — és rimánkodni kezdett:

— Pénzért jöttem Haszszán, hiszen neked annyi van! Sok a tevéd, a gondod meg kevés. Essék meg a szíved rajtam, most kérek tőled utolszor. Sohasem háborítottak többé!

— Rosszkor jöttél fiam. Száz piasztér az egész vagyonom. Tevéim elhullottak a pusztában, hajóimat kifosztották a kalózok,

kincseimet a rabló beduinok vitték el. Hanem azért ne menj el tőlem üres kézzel. Ezt a kis vagyonomat megosztom veled. Itt az ötven piasztér.

— Vén zsugori vagy Haszszán, az is voltál mindig. Allah, meg is büntet érte! Igy szitkolódzott a suhancz és fenyegetőzve hagyta el a házat.

Aznap este lángkéve gyult ki a Haszszán pitvarában és porrá égett minden. Haszszán is alig, hogy megmentette életét. Egy magában állt ott a füstös, csupasz tüzfalak előtt, vagyona romjain. Könnyek peregték arczába és zokogásba tört ki. A mit megmenthetett egy bugyorba kötött össze. Igy vont meg magát Haszszán a hegy tövében, egy dohos barlang oldalában. Arczán itt sem száradtak fel a könnyek, míg nem egyszerre kiapadt a forrásuk. Haszszán a szeme világát is elvesztette ekkor.

Társa akadt azonban a nyomoruságban. Egy sánta, féllábu siheder vezette Haszszánt az emberek közé. Mert koldus lett a dugzagdagból, a ki rongyos ruhában kéregetett.

ennélfogva, habár örvendetes irányban, az előirányzatnak irreálitását fogják bizonyítani. Ez a szemrehányás, tisztelt Ház, egyike a legkellemesebbeknek, a melyekkel bármely pénzügyi kormányzatot illetni lehet, de attól kell tartanunk, hogy ezután legalább egy ideig mind ritkábban fognak vele találkozni.

Mind a mellett, a jelenlegi tapasztalás bizonyítja, hogy a rendszer, a melyet a pénzügyi kormányzat évek óta következetesen folytatott, megfelelő volt és közgazdaságunk helyes megítélésén alapult.

Államháztartásunk megizmosodásának kétségbevonhatatlan jele az, hogy, dacára a mostani depresszióknak, képesek vagyunk az egyensúly veszélyeztetése nélkül nemcsak a kiadásoknak régi kereteit megtartani, hanem képesek vagyunk azokon túl is a folyó költségvetésben kereskedelmi ügyekre, földmívelésre, közoktatásra és igazságügyre milliárdokkal többet irányozni elő, mint tavaly és ezenfelül a költségvetésen kívül még tetemes beruházásokat is tenni. Ennek dacára azonban a jövőnek programja az egész vonalon nem lehet más, mint a meglévő intézményeknek intenzívebb kiépítése, nem pedig új intézményeknek megteremtése, vagy idegenből való átültetése, vagy a meglévő intézményeknek extenzív kiterjesztése.

De, tisztelt Ház, nemcsak a kiadásoknak emelkedése int bennünket a legnagyobb tartózkodásra, hanem még inkább állami bevételeinknek ellemzése. Ha a bruttó-jövedelmet nézzük, akkor bevételeink legfontosabb csoportját ma már nem az adószolgáltatás teszi, hanem az üzemek és a jövedékek. Ezeket kell tehát legelső sorban szemügyre venni.

A kedvetlenül időkre való tekintettel vagyunk kénytelenek nagyobb beruházásokhoz folyamodni. Azért helyes az, hogy az állam a mostani időkben is folytatja a beruházási programot, a mely részben a költségvetésben foglaltatik, részben abban a beruházási javaslatban van letéve, amelyet

a pénzügyminiszter a múlt napokban a Házban bemutatott.

Kedvezőtlen viszonyok között élünk mi is épp úgy, mint egész Európa. Nemzeti gazdaságunknak minden része sulyos megpróbáltatásnak van kitéve, de ebben a helyzetben is érintetlenül áll és minden kétségen felül áll az egyensúly a magyar állam háztartásában és ez a helyzetnek föltétlenül örvendetes momentum.

A pénzügyi bizottság, bár heteken át foglalkozott az előirányzattal, mégis a költségvetésnek egyetlen tételét sem módosította. Nem azért, mintha ez minden tekintetben ideális költségvetés volna; nem azért, mintha egyes tételeket kifogásolni, módosítani és másokkal fölcserélni nem tudtuk volna, hanem azért, mert az épületnek egyetlen kövét sem akartuk a mostani körülmények mellett helyéből kimozdítani.

Hogy a bizottság jövőre, mely szempontokat kíván a költségvetésnek egy külső rendjére, mint alkotó elemeire nézve még figyelembe vétetni azt részletesen kifejtette a Házhoz benyújtott jelentésében. Erre a jelentésre való hivatkozással tisztelettel ajánlom a Háznak, hogy a költségvetést a részletes tárgyalás alapjául elfogadni méltóztassék.

Molnár János reflektál a miniszterelnök nemzetközi megjegyzésére, hogy közte és a néppárt közt egy világ áll. Nem! Több ennél: az egész mindenség. S ennek, hogy ez kiderült, nagyon örül, mert fölnyitja ama néppártiak szemét, akik azt hitték, hogy Széll Kálmán közelebb áll a kereszténységhez, mint elődje Bánffy. De hát ő *tényekkel* fog vitatkozni. Ime, felolvassa a félhivatalos *Magyar Nemzet* egy cikkét, mely szerint a közerkölcs egy korszakban se állott jobban, mint ma. (Nevetés a néppárton.) Rámutat ezzel szemben az erkölcs-telen levelezőlapokra, az immoralis könyvekre, melyek megmetyelvezik az ifjúságot, a kirakatokra. S még egy csomó citatamból bizonyítja, hogy mily különbség van köztük és a miniszterelnök és gárdája

felfogása közt. Bánffy és Széll rendszere közt immár semmi különbség nincs. Hatalmas sasnak hitte a közvélemény Széll Kálmánt s csakugyan a hollók meglapultak. Várták végöket. De a sas nem jelentkezik, a hollók fölemelték fejüket, szavukat is hallatták — még pedig *magyar szót*, — s kiderült, hogy a sas nem veszedelmes sas, hanem szelid galamb, ide is turbékol, oda is turbékol, csak akkor berzenkedik, ha a néppárton csiphet egyet. Nem *bosszút* követeltek ők Szélltől, csak *megtorlást*. Hogy lehetne azoktól, kik pár nap előtt lábbal tiporták a jogot, törvényt, igazságot, pár nap múlva e hármass jelszó szolgálatába álljanak. Nem a rendszer teszi az embert, hanem az ember teszi a rendszert. (Helyeslés a néppárton.) Több konkrét esetet sorol fel az csendőrség vérlázító kegyetlenkedéseiről.

Visontai Soma: Mindennapi történetek. Tessék a kuria ítéleteit elolvasni. Azok is bizonyítják.

Molnár János más eseteket sorol fel körjegyzők sikkasztásairól, felületes vizsgálatok, ítélkezések. A közigazgatási mizériák ellen nap-nap után vannak panaszok, között egy csomót Ivánka Zsigmond és Rill József tenfelügyelő. De hát így van ez, ha a rendszer megmaradt. Vadnay, Kállay, Thuróczy, Rónay még mindig főispánok. De ő maga is egy csomó ilyen ügynek járt utána a belügyminisztériumban. — Itt van Zsid község.

— Hogy hívják? — érdeklődnek túlról.

— Zsid!

— Oh! oh! — sajnálkoznak a jobbon.

Molnár János: Fél év óta sürgeti a község egy dolgát s még csak vizsgálatot se indították. Felhoz egy esetet: Kaiser András szegény nagykarolyi parasztnak nem állott a szénaboglyája 40 méternyire a vityillójától, ahogy a miniszteri rendelet előírja.

Szalay Károly: Valószínűleg 20 méter volt a telke.

A tömeg pedig kigunyolta. Sokan neveték czafatos ruháját, pedig valamikor Haszszán ruházta fel őket; de egynémelyik zsebébe is nyult és odadobott elébe egy piasztort.

— Ugy kell neki, én nem sajnálom! Miért oszlogatta el mindenét — a boldond!

Ezt a gazdagok mondták.

— Ugy kell, neki, én cseppet sem sajnálom: Miért volt olyan fősvény! Ezt a szegények mondták.

De Haszszán jószívű vala most is; mindenét megosztá a sántával és megadásal viselte sorsát, csak látni szeretett volna. (Pedig jobb, hogy nem látta a nyomorúságát!) És elment a dervishez, a ki bölcs vala és okos. Abunak hívták őt.

— Mondd meg nekem bölcs dervis, mit tegyek, hogy lássak?

A dervis nem szívesen felelt, mivel-hogy az ember nem szívesen szolgál tanácsal — ingyen, hanem azért csak mondott valamit. Ezt:

— A mig meg nem mosod szemed a

Bülbül-patak vizében, addig sohasem fogsz látni.

— De hát, hol az a patak? Mondd meg óh bölcs férfi!

— Menj és keresd, mig magadtól rá nem akadsz.

— Ingyen beszéd, szomorú vigasztalás! gondolta Haszszán és tovább koldul-gatott.

... A barlang azonban lakatlanná vált idővel. Haszszán és társa új menedéket kerestek. Utközben egy hegyi patak elé értek.

A sekély vizü patak kiáradt, megdagadt a sok esőtől. Sokáig kutatták, hol gázoljanak át rajta, mig végül egy keskeny, rozoga padlóra akadtak. Megkísérelték az átkelést A hogy az elejére értek, megrop-pant a deszka, mintha le akarna szakadni alattuk. A sánta akkor megállott és Haszszán is.

— Pihenjünk egy kissé Haszszán, nagyon fáradt vagyok.

És megpihentek. A sánta gondolkodott, tépelődött egy ideig, miközben végig méregette szemével a rozoga deszkát és Hasz-

szánt, a vakot. A palló ekkor újból nagyot recscent és erősen meghajlott. Ijedten ordított fel a sánta és lelökte Haszszánt a hullámok közzé.

Haszszán szinte önkívületben zuhant le a vízbe és kétségbeesetten vargódott egy darabig. Aztán hirtelen arczáboz kapott. Fény hatott oda, fény és világosság: kinyitott a két szeme Haszszánnak. Mivelhogy ez volt a Bülbül-patak, a melyre im ráak-pert a vak.

A sánta, mikor észrevette, hogy Haszszán partot ér, menekülni próbált.

— Megáll! megállj! nem bántalak, kiáltott utána Haszszán és odamenvén hozzá, keblére ölelte a sánta koldust, ki meglepődve vette észre, hogy a vak megnyitott a szeme.

Te vagy az egyetlen ember, a ki hálás voltál hozzám és te is — tudtodon kívül. Hanem azért köszönöm neked, barátom.

Igy szólott Haszszán és örömkönnyekek csillogtak a szemében. A nevetést elfeledte már, csak sirni tudott örömeiben.

Helvey Lajos.

**Molnár János:** Ezért az égbekiáltó bűnért 570 forintra ítélte Domahidy főszolgabíró.

**Zajos kiáltások a néppárton:** Akasztani való! Egy napig is hivatalba marad.

**Molnár János:** Behajthatatlan lévén a követelés, 27 napi elzárásra változtatta a főlebbviteli hatóság. *Munka idején* csukták el. Ő sietett a minisztériumban közbenjárni s hála Széllnek: parancs ment, hogy azonnal helyezték szabadlábra, — de már ekkor 21 napot leült. (Derültég).

Hogy a Bánffy-rendszer és a mostani rendszer közt nincs nagy különbség, bizonyítja az is, hogy a jegyzői közigazgatási tanfolyam egyik tanárává kinevezte a péczeli jegyzőt, a kit a kuria tizennégy rendbeli választási visszaéléseért 270 forint büntetésre ítélte. (Zaj a baloldalon. Felkiáltások: Ez a tanár! Szép tanítás lehet az!)

A szóló háromnegyed 1 órakor szünetet kért, mert még hosszabban kívánt beszélni.

## POLITIKAI HIREK.

A biztosítási javaslat elhalasztása. A biztosító társaságokról szóló törvényjavaslatnak a képviselőház előtt való tárgyalása hosszabb halasztást szenved. A javaslat ugyanis oly óriási anyagot ölel fel s oly fontos érdekeket érint, hogy annak lelkiismeretes előkészítése huzamosabb időt vesz igénybe.

A zárószámadások előjele. A képviselőház zárószámadási bizottsága tegnap megválasztotta az 1899. évi állami zárószámadások előadóit. A kisebb fejezetek zárószámadását Lévy Lajos, a honvédelmi tárcaáért Bernády György, a belügyi tárcaáért Bónis István, az igazságügyi tárcaáért Kulman János, a kereskedelmi tárcaáért Ráth Péter, a vallás- és közoktatásügyi tárcaáért Székely György, a földmívelésügyi tárcaáért Zákó Milán, a pénzügyi tárcaáért pedig a Ház elé terjesztendő általános jelentést Benke Gyula bizottsági tag fogja előadni.

A csődtörvény revíziója. A csődtörvény revízióját, melyet a kereskedelmi körök mindinkább sürgetnek, a kereskedelmi minisztériumban is előkészítik, sőt az előmunkálatok már annyira haladtak, hogy már legközelebb be fogják kérni az illetékes szakkörök véleményét.

## TÁRSAS ÉLET.

### A nép időjósága.

A nép régi megfigyelések és szájhagyományok segítségével érdekes jóslásokat szokott mondani az időjárásról.

Ha Gyertyaszentelőn (február 2.) megcsepeg az eszterhély, az izónket (takarmányhulladék) el kell tenni, mert még szükség lesz rá. — Ha Szent-György napja (április 24.) előtt dörög, jó nyár lesz. — Az április hét tél — hét nyár. — Ha a patak farsangon foly be a faluba, bő áldás lesz. — Nagypénteki meleg — husvét nap hideg. — Ha május elején szárazság van: akkor egész évben az lesz. — Pongrácz, Szervác, Bonifác, — fagyos szentek (május 12—14.)

Ha Orbán napja (május 25.) is elmúlt, több fagy nem lesz. — Medárdus napján (június 8.), vagy Péter és Pál fordulása napján (június 29.) hulló eső 40 napig tart. — Margit napján (június 10.) ha eső lesz, 6 hétig tart. — Ha Szent Ilia napján (oláhok ünnepe, augusztus 1.) mennydörög: a mogyoró abb' az évbe nem lesz jóbeltű. — Ha az ős hosszan tart és száraz napok járnak, akkor télen nagy hó lesz. — Fekete karácsony — fehér husvét. — Éjjel nincsen harmat: Az Isten esőt ad. —

Hogyba hólyagzik az eső: még sokkal több lesz. Ha a halottat egyik faluból a másikba viszik, a határt elveri a jég. — Ha zug a gát, eső lesz. Messzire hallik a harangszó, eső lesz. Nagy hőség van, zivatar lesz. — Ha esős idő közeledik, a harangot meg kell kongatni, hogy ne verje el a határt a jég. — Ha jég esik, a fészit (fejszét) ki kell vágni az udvaron a földbe és mindjárt eláll. — Ha pénteken csuf idő van, vasárnapra szép idő lesz.

## VIDÉK.

Öngyilkosság 60 korona miatt. Knezsev Mihály csurogi földbirtokos — mint tudósítónk írja — két napig mulatott egyik korcsmában. Mikor már jól kimulatatta magát, haza ment, de a nála volt 60 korona nélkül. Fiai e miatt nagyon megragadtak rá, vitába elegyedtek az öreggel és meg is ütötték. Knezsev Mihály ezt annyira szívére vette, hogy tegnapelőtt este felakasztotta magát.

Szökés az oltár elől. Amint egy czeplédi lap írja, Nagy Kőrösön általános feltűnést keltett egy szép leány eltűnése. — C. M. kisasszony egyetlen leánya volt egy jómódu előkelő családnak. Szép is, eladó is volt, akadt hát kérője akárhány. Csak hogy a szép leánynak nem igen tetszettek udvarlói és egymásután kikoszorúzták őket. A napokban azonban az a hír terjedt el, hogy C. M. kisasszony végre mégis jegyet váltott U. S. czeplédi úrral. Az eljegyzési híreске még a fővárosi lapokban is megjelent — állítólag a boldog vélegény buzgalmából. Tegnapelőtt azonban hirtelen váratlan esemény történt, amely nagy föltűnést keltett a városban. C. M. kisasszony nyomtalanul eltűnt a szülői házból s mint a czeplédi ujság írja, vele együtt eltűnt hazulról egy tokarékpenztári könyv is, meg egy kötelezvény is, amelyek tekintélyes összeget képviselnek. Nagy Kőrösön most buzgón találgatják, hogy hova szökhett a menyasszony.

### Másnak szánta a golyót.

— Saját tudósítónktól. —

Tamási községben — mint nekünk írják — megrendítő eset történt. Tegnapelőtt éjjel orozva lelőttek egy viruló szép leányt, a ki ennek következtében szörnyet halt. Az eset részletei a következők:

Tamásiban még megvan az a szokás, hogy tél idején a leányok és

menyecskék estelenként a fonóban jönnek össze: a hol megjelennek a legények is. Hétfőn este is összejött a fiatalság a fonóban. Ott volt Szűts Borcsa, a falu egyik legszebb leánya is, a kinek folyton a nyomában járt Balla Sándor, de aznap este a szép Borcsa egyedül ment a fonóba, mert Ballával vasárnap este a táncban valami miatt összekülönbözött.

A többi legény a fonóban tudta, hogy mi történt Szűts Borcsa és Balla Sándor között, ennél fogva mindegyik iparkodott a szép leány szívéhez térközni. Különösen Hajdu Imre fejtett ki nagy buzgalmat, a ki még nem is olyan régen megkérte a leányt, de kosarat kapott. Ballának azonban csakhamar besugták, hogy Hajdu Imre nagyon sűrűn adogatja föl a Borcsa orsóját. Balla azonban úgy tett, mintha mit sem törődne a dolggal. Este 11 óra tájban mentek szét a fiatalok. Szűts Borcsát Hajdu Imre kísérte hazafelé.

A mint a sötétségben beszélgetve haladtak, egyszerre lövés dördült el és Szűts Borcsa arccal bukott a földre. Hajdu nyomban visszafordult megnézni, ki követte el a tettet, de nem talált senkit. Ezután fölemelte a vérző leányt, a kit hátulról ért a gyilkos golyó és haza vite szüleinek, hol tegnap reggel meghalt. A csendőrség elfogta Balla Sándort, mert őt terheli a gyanu s a vallatás során be is ismerte, hogy ő a gyilkos, de rem a leányt, hanem Hajdu Imrét akarta lelőnni, csak hogy a sötétségben célt tévesztett.

### Szomorú mézeshetek.

— Saját tudósítónktól. —

Alig pár hete, hogy Barsó Ádám, Harpács község egyik legvegyonosabb polgára férjhez adta leányát Kerecsényi Ferencz odaváló legényhez. A fiatal pár boldogan töltötte a mézesheteket, a mikor váratlanul egy kellemetlen fölfedezésre jutott a fiatal asszony. Kerecsényi ugyanis Budapesten töltötte el huszárévét s ez év őzén ment haza.

Szolgálati ideje alatt megismerkedett egy Misk Mária nevű cselédleánnyal, a ki szomszéd falubelje volt Kerecsényinek. Ebből a viszonyból a mult hónapban gyermeke született a leánynak. Misk Mária valahogy megtudta, hogy szeretője meg nősült, a mult héten kis gyermekével elindult Harpácsra, hogy a gyermeket átadja az apjának. Éppen ebédnél ült a fiatal házaspár, a mikor Misk Mária belépett hozzájuk azzal a kijelentéssel, hogy elhozta a gyermeket az apjának. A fiatal asszonyt megijesztette ez a kijelentés, nem is tudott szóhoz jutni. Kerecsényi azonban sárgy huszármodra megragadta Misk Mari karját s a gyermekkel együtt kilődítette az utcára.

A kidobott szerető ekkor hazament a szomszéd faluban lakó szüleikhez. Ott nagy sirás közt adta elő szomorú történetét. Misk András, a leány testvére, a ki együtt szolgált Kerecsényivel, roppant fölháborodott testvére csábítója ellen s elhatározta, hogy bosszút áll rajta. Tegnapelőtt fölkereste Kerecsényit a saját lakásán és kérdőre vonta. Heves szóváltás keletkezett a két férfi között, miközben Kerecsényi egy kést kapott föl az asztalról, hogy azzal Misket megszurja. Misk azonban megelőzte Kerecsényit és egy magánál rejtgetett késsel úgy mellbe szurta az ellenfelét, hogy az rögtön meghalt.

Kerecsényiné védelmezni akarta az urát, miközben a felbőszült Misk rajta is több késszurást ejtett. A gyilkosság elkövetése után Misk hazament, de nyomban utána mentek a csendőrök is és elfogták. A súlyosan sérült fiatal asszonyt szüleinél ápolják. Az eset óriási izgatottságot keltett a különben is csendes község lakosai között.

## SZÍNHÁZ.

**Balek.** Nagyon kis közönség nézte végig a Balek tegnapi estielőadását. Ez azonban mitsem változtatott a szereplők egyrészenek lelkesedésén, mert csak olyan jó kedvvel játszottak, mintha telt ház közönsége előtt pályáznának a babérrért. Különösen Környei Béla, Parényi Margit, Kállay Lujza, Szatmári, Sziklai és Nagy Gyula buzgólkodtak azon, hogy a közönséget mulattassák.

**Mükedvelő előadás.** Iparos ifjakból alakult műkedvelőtársaság január első felében táncvigalommal egybekötött mükedvelő-előadást tart a Margit fürdőben, mikor a Falu roseza cz. népszínművet adják elő.

**B. Ruzsinszky Iona Kassán.** Színházunk egykori ünnepektársa, Bereczky L. főkapitányi fogalmazó neje, a kassai közönségnek ugyanolyan kedvence, mint amilyen pár év előtt a debreczenieknek volt. A múlt heti műsorában a „Paraszt becsület“ opera, *Santuzza* szerepében kétszer, „Orpheus az alvilágban“ operettében *Euridike* szerepében gyönyörködött a telt házak közönségét, míg vasárnap a „Falu rossza“ Finum Rózsáját játszotta s hogy milyen lelkesedés kísérte népszínművi szereplését is, a Kassán megjelenő „Magyar színpad“-ból vesszük át a következőket: „Meg kell emlékeznünk arról a remek ezüstkoszorúról, mit Ruzsinszky Iónának a „Falu rossza“ előadásán felnyújtottak tisztelői. A művészet minden igaz barátja nagy lelki örömmel látta ezt az ünneplést. Részünkről csak annyit mondunk, hogy ha módunkban állana — aranykoszorút nyujtanánk fel színpadunk büszkeségének. Gyönyörű, tiszta csengésű éneke mindig lelkes tapsra készíti az ő tisztelőit. Az ő tisztelői pedig — az egész kassai közönség.“

## ÚJDONSÁGOK.

\* **Városi közgyűlés.** Debreczen város törvényhatósági bizottsága novemberi rendes közgyűlését ma délelőtt kilencz órakor tartja meg. A közgyűlést ezuttal kivételesen, mivel a városháza nagy tanácstermét a képtárlat foglalta el — a *megyeház* nagy tanácstermében tartják meg.

\* **A kocsikerekek alatt.** Tegnap a déli órákban a Bika szálloda előtt egy sebesen vágató kocsik egy munkásosztályhoz tartozó embert gázolt el. A vigyázatlan kocsis, mielőtt még letartóztatnák volna, elvágatott, míg a szerencsétlenül járt ember vérző fejjel és homlokkal eszméletlenül maradt az utcakövezeten. Kocsin szállították a lakására, míg a vigyázatlan kocsist keresik.

\* **A debreczeni orvosok díjazásának ügye** Debreczen város mai közgyűlésén kerül elbírálás alá. A megoldás elé érhető érdeklődéssel néz a város egész közönsége. Itt említjük meg, hogy a tiszteletdíjak ügyében most figyelemre méltó átiratot küld szét *Ujvidék* városa az ország összes törvényhatóságaihoz. Az átirat hangsúlyozza, hogy a *miniszteri leirásban foglalt díjtételek egyáltalában nem felelnek meg a magyarországi városok népessége vagyoni viszonyainak s négy helyett több fokozat megállapítását kívánja.* Ujvidék határozatát a belügyminiszterhez terjeszti és kéri a törvényhatóságokat, hogy hasonló szellemben intézzenek feliratot a belügyminiszterhez.

\* **Hajnali misék.** Közéledik András napja, mikor a szerelmes lányok ólmot öntenek. Ettől a naptól a római katolikus templomban kora hajnalban zendül az ének. Karácsonyig tartanak a rórátok. A ködös hajnalokon kézi lámpával indulnak öregek s fiatalok a templomokba énekelni, ájtatoskodni.

\* **Megkerült kalandor fia.** Skrobák András vasuti kalauznak két éretlen kora gyermeke még a tavaly, januárban eltűnt. Egy hónappal utóbb Liszka Tolcsván csavargáson érték a két fiút és röviden haza tolonczolták őket apjuk kőbányai lakására. A kalauz nem volt azonban éppen otthon és a gyermekeket nagyanyjuk, Demuth Zsuzsánna vette át. Az öreg asszony akkoriban majd elájult örömeiben, de öröme csakhamar ismét gyászra fordult, mert a kisebbik fiú, a 11 esztendőes András javulást ígérve, otthon maradt, ellenben bátyja, a tizenhárom éves Gyula úgy megkedvelte a kalandos, szabad életet, hogy alig egy órával azután, hogy haza került, megint megszökött. Hiába kereste akkor az egész ország rendőrsége a kis kalandort, nem tudtak nyomára akadni. Tegnap aztán megjelent az eltűnt fiú apja lakásán a

maga jószántából. Magnótt, megzörbődött, hogy alig ismertek rá hozzátartozói. Elmondta, hogy sok viszonagsággal kellett megküzdenie, de nem bánta meg. Megtanult dolgozni, ember lett belőle, a ki nem kerüli a munkát. Rajkán, Mosonmegyében Huber Gyula álnéven béresnek szegődött el és má fél év alatt olyan takarékosan élt, hogy még pénzt is szerzett magának.

\* **A párisi kiállítás — képekben.** Pár nappal ezelőtt egy nagyon érdekes photoplasztikummal szaporodott meg a helybeli látványosságok száma. — A Simonffy-téle bérház földszintjén egy photoplasztikont állított fel idegea vállalkozó s negyven sikerült fényképfelvételben a párisi kiállítás megragadóan szép részleteit tárja szemünk elé. — Aki látta a párisi kiállítást, annak kedves emlékeket fog felidézni aki még nem látta, annak különösen tetszeni fog az a varázslatosan szép sok látnivaló. Azt a pár krajezárt föltétlen megéri, amibe a belépti-jegy kerül. A képeket hetenként kétszer fogják változtatni.

\* **A braganzai herceg Afrikában.** Ferencz József braganzai herceg — a debreczeni 7-ik Vilmoshuszárezred hadnagya — mint annak idején irtuk — három havi szabadságra ment egészségének helyreállítása végett. A szabadság idő deczember 1-én jár le. A fiatal herceg kérvényt intézett most a hadügyminiszterhez, melyben szabadságának meghosszabbítását kéri április 1-ig. A miniszter a herceg óhajának eleget tett s a szabadságot engedélyezte. A braganzai herceg most kapott három havi szabadságot Afrikában fogja eltölteni, hol bátyja társaságában oroszlanokra fog vadászni. A herceg társaságában az afrikai vadászaton többen vesznek részt, akiknek névsorát most állítja össze a herceg.

\* **A kétszer eladott ló.** A közmondás azt tartja, hogy egy rókáról nem lehet kétszer lecyuzni. Ebben igaza van, de úgy látszik csak a rókákra és nem a lovakra vonatkozólag. Mert két furfangos csaló bebizonyította, hogy a pej kanczának egy bőre kettő is lehet. A multkori marhavásáron Petik Jánoshoz két idegen ember csatlakozott s mindenáron azt akarták, hogy nekik adja el a lovát. Petik hajlaneó volt erre s hosszas konferálás után létre jött az alku. Ekkor a vásárlók kijelentették, hogy ők most nem fizetnek, hanem rögtön eladják a lovat, természetesen drágábban s akkor mindjárt kifizetik a vételért. Petik ebbe is beleegyezett s átadva a lovat és a marhalevet, türelmesen várta, mikor jön a két ember vissza. Ámde a két gézengúz elszelelt a lóval s hogy eladták, bizonyítja ama körülmény, hogy Petik János ma felismerte lovát egy fuvaros azekerébe befogva. A fuvaros azonban bebizonyította, hogy ő becsületes uton jutott hozzá s meg is mondta, kiktől vette. Így aztán folytatása lesz még az ügynek a rendőrségnél.

\* **A fölfüggesztett állami tisztviselők fizetése.** A pénzügyminisztérium ügykörére vonatkozó szabályok kiegészítésül a következő rendelkezést léptette életbe a pénzügyminiszter: A hivatalától és fizetésétől fölfüggesztett állami alkalmazottat, a fölfüggesztés tartama alatt, az élelmezési járulékon és lakpénzen kívül egyéb fizetés, más illetmény vagy mellékjárandóság nem illetvén meg, az ily alkalmazott, ha a feyelmi eljárás során jogerősen vétkeinek találtak, a fölfüggesztés alatt tőle visszatartott fizetésre, más illetményre vagy mellékjárandóságra többé igényt nem tarthat s ezeknek utólagos folyósítására jogot nem formálhat.

\* **A debreczeni önkéntes iskola ügye a végmegoldás stádiumába jutott.** A temesvári hadtestparancsnokság elfogadta Debreczen város proppozícióját az önkéntesek laktanya és iskola helyiségére nézve s így önkénteseink má' a köznapokban visszatérnek Debreczenbe. Nagyváradról pedig azt jelentik, hogy csupán a debreczeni ezredhez tartozó önkéntesek jönnek a folytatólagos kiképzésre Debreczenbe, míg a nagyváradai ezred önkéntesei Nagy-Várad város közbelépésére továbbra is Nagy-Váradon maradnak.

\* **Kimutatás és köszönetnyilvánítás.** A Debreczenben szokásos őszi segélygyűjtés eredménye volt főiskolánk, illetőleg tápintézet s azegény tanulói részére: készpénzben: 1569 korona 91 fillér, termények értéke: 45 korona 94 fillér, összesen: 1615 korona 85 fillér. A tavalyi eredmény volt: 1617 korona 85 fillér. Fogadják Debreczen város nagyzáremű közönsége főiskolánk legmelegobb köszönetét ismételtén tanúsított áldozat-készségéért. Debreczen, 1900. november 27-én. Kiváló tisztelettel Dr. Bartha Béla, akad. igazgató.

\* **Tizenötezer dolláros lopás.** John Arnold Burr junior Amerikának szabad ege alatt született és nem is vált szegényére a yankee élelmességnek. Éjjeli őrnök alkalmazta egy Groenbayi pénzintézet s akármilyen furák is gyakran az amerikai felfogások, annyi valószínű, hogy az éjjeli őrnöknek Amerikában is az volna a kötelességük, hogy őrködjének a rájuk bízott tárgyra, helyre, John Arnold Burr junior azonban nem így gondolkodott, sőt éppen ellenkezőleg. November harmadikának éjszakáján nagy nyugalommal belenyúlt az egyik vasszekrénybe és kivett magának kerek 15,000 dollárt. Ezzel a tekintélyes summával aztán kerekét oldott. Ez a nagy lopás még Amerikában a nagy stilű szélhámosságok földjén is ritka és olyan alaposan indították meg a szökevény tolvaj ellen a vizsgálatot, hogy kiderítették, miszerint a tolvaj őr Amerikát tényleg már elhagyta. Köröző levelet bocsájtottak ki ellene és megküldték azt Európa minden nagyobb városának. A köröző levél Burrt ekép írja le: 34 éves, 5 láb 10 és fél hüvely magas, sulya 162 font. Arcszíne világos, haja sötét-barna, orra hosszasa, tartása egyenes, de suta. A jobb lábán anyajele van. Inni szeret, sőt anyyra

iszákos, hogy orvosi kezelés alatt is állott. Nagy kedvteléssel játszik hazárd kártyajátékokat és valószínű, hogy főképp kártyás helyeken fog megfordulni. A ki nyomára jut 500 dollárt és a még nála talált pénzek tiz százalékát kapja jutalmul.

\* **A házasság vége.** A házaselet boldogságához ugyan lényegesen hozzájárul az anyagi viszonyok rendezettsége, de a pénz azért egymaga nem boldogít. Keservesen győződött meg erről Zadik B. boroszlói kereskedőnek fiatal, szép hajadon leánya is, a ki egy kéjutazása alkalmával megismerkedett Stern Pállal, egy budapesti kereskedővel. A fiatal leány, talán észre sem vette magát, belegabalyodott a kereskedőbe és mert a leány apja negyvenötezer márka hozományt adott, megtartották hamarosan az esküvőt is. A kereskedő Budapestre hozta feleségét és a Ranoder-utca 32. számú házban béreltek lakást. Házasságuk legelső ideje sem volt zavartalan. A férj alig volt otthon s feleségének még csak azt sem mondotta meg, hogy hol jár és mit csinál. Négy napja éppen, hogy a fiatal asszony megtudta a valót. Férjétől levelet kapott, melyben elbucsuzik tőle azzal, hogy sohasem tér többé vissza. Magával vitte azonban a fiatal asszony egész vagyonát, sőt elzalogosította felesége minden ékszerét is. A rendőség az asszony feljelentése alapján megindította a vizsgálatot a derék férj ellen.

\* **A sertésvásártér vasutja.** A gazdaközönség egy régi óhaját valósitja meg Debreczen város mai közgyűlése. A sertésvásártér vasuti vágányt és rakodót kap, amelynek felállítását s a ozélnak megfelelő gyors elkészítését hatvanzer korona költséggel javasolja a közgyűlés előtt a városi Tanács. Ez a vasutvonal a dohánygyárnál ágazik el a vágóhid felé olyanformán, hogy a katolikus temető szegletén keresztül megy s e miatt néhány sir elhelyezése válik szükségessé. A sínek végighuzódnak egészen a vágóhidig, sőt megkerülve a vágóhidat, a hátulsó kapun át a vágóhid udvarára is bevezetnek. Ezen fővonalról kettős mellékág huzódik el a sertésvásártérre, amelyen tiz-tiz kocsi várhat rakodva. Minden ilyen kocsi megrakásánál a város két korona illetéket szedne. Nagy haszna lesz ennek az iparvágánynak a gazdaközönségre, különösen pedig akkor, ha a vágóhid megett elterülő földekre tervezett husfeldolgozógyár is létesülni fog. A vasutvonalnak a husfeldolgozógyárig való folytatólagos kiépítése már nem lesz nagy feladat.

\* **Köszönetnyilvánítás.** Mindazon rokonnaink s jó ismerőseink, kik felejthetetlen kis Margitkánk végtisztességételenél fájdalmunkban résztvenni megjelenni sziveskedtek, fogadják szívből jövő köszönetünket. *Boruzs Imre és neje.*

\* **Némethy József fényképész műterme** nyitva minden nap, vasár- és ünnepnapokon is. Debreczen, Piacz utca 42. (Biedermann-palota.)

\* **Csekély részletre szállítok.** *Jókai Mór* összes műveit, *Pallas Nagy Lexikon*, *Nagy Képes Világtörténetet*, *Eötvös Károly* most megjelent műveit, mindennemű *Remekműveket*, *Vörösmarty*, *Tompa*, *Arany János* s. t. b. műveket. — Szives megkeresések „*Három Koronás*” részlet alatt e lap kiadóhivatalba kéretnek.

\* **A Parator.** — Köszvény, csuuzt, rheumát, idegességet, izületi fájdalmakat párszor használva megszüntet. Ára 70 fil. Kapható Francsics és Jóna drogueriájában, Debreczen, Kossuth u. 6.

## TÁVIRATOK.

### A honvédelmi miniszter beteg.

Budapest, november 28. Fejérváry Géza báró, honvédelmi miniszter nehéz betegen fekszik lakásán. Állapota súlyos s különösen alvás után vannak nagy fájdalmai. *Holnap az orvosok konziliumot tartanak.*

### Vészi—Osztroluczky affér.

Budapest, november 28. Vészi József országgyűlési képviselő holnap párbajt viv Osztroluczky főispánnal. A párbaj oka egy hirlapi közlemény, amely a Vészi szerkesztésében megjelent Budapesti Naplóban látott napvilágot.

### A párisi német követ.

Budapest, november 28. Párisból távirják, hogy Munster hercege, a párisi német nagykövet, állásáról lemondott.

### Interpelláció a belényesi választás miatt.

Budapest, november 28. A belényesi választás miatt interpelláció lesz a képviselőházban. Több járásbíró és szolgabíró korteskedésért és erőszakért feljelentettek.

### A dalsarnok sikkasztója.

Budapest, nov. 28. Jaritz Eleket, a bálvány-utcai Adler és Hirsch cég praktkánsát utólrta megérdemelt sorsa, a rendőség tegnapelőtt letartóztatta és már át is kísérték a büntető törvényszékhez, ahol a vizsgálóbíró faggatja a fiatal bűnöst az iránt, hogy hányszor és mennyit sikkasztott el összesen a rábizott pénzekből. A fiu vallomása a sikkasztott összeg tekintetében nem egészen megbízható, ellenben hitelt érdemel az a kijelentése, hogy minden pénzét a király-utcai dalsarnokban hagyta.

### Transvaal.

London, november 28. Minthogy Wolseley e hó végével lép vissza a hadsereg főparancsnokságától, Roberts lord pedig csak később tér vissza Dél-Afrikából, időközben Wood Evelin fogja ellátni a főparancsnok teendőit.

**Sikkasztó postatiszt.**

Budapest, november 23. Makóról táviratozzák, hogy Horváth József postatiszt szabadságot kapott, hogy Kétegyházára jegyeséhez, esetleg Nagyváradra szüleihez utazhasson. Csak eltávozása után vették észre, hogy az Iritz Márton makói cég által feladott ezerkétszázötven koronát elsikkasztotta. Azonnai sürgőnyileg tettek intézkedéseket, hogy kézrekerítsék, eddig azonban eredmény nélkül.

**Anarchista összeesküvés egy kassárnyában.**

Brüsszel, november 28. — A Baullonban állomásozó 12-ik gyalogezred legénysége között a napokban veszedelmes anarchista összeesküvést fedeztek fel, melynek czélja a feljebbvalók elpusztítása volt. Az összeesküvőknek már sikerült is egy sergeant és egy altisztet méreg által elpusztítani, sőt állítólag már több tisztet megöltek. Az összeesküvőket vasra verték.

**A kétszeres rablógyilkos elítélése.**

Nagy-Várad, nov. 28. Balogh Béla földmivest, aki lánykérés ürügye alatt ment be özv. Kelemenné házába s azután úgy az özvegyet, mint Széplaky Zsófiát a fejükbe vert járomszöggel meggyilkolta, a nagyváradai törvényszék életfogytig tartó fegyházbüntetésre ítélte.

**Janszky temetése.**

Budapest, november 28. Janszky temetése ma ment végbe a legnagyobb egyszerűséggel. A temetésen a család tagjain kívül csupán Seemann vezérhadbíró és két vezérkari tiszt volt jelen.

**Anarchista merénylet.**

Budapest, november 28. Lembergől táviratozzák, hogy tegnap este a podgorzei kerületi főnök, gróf Starzensky Ede ellen merényletet követtek el, mely minden valószínűség szerint anarchista kéztől eredt. A gróf tegnap este házában udvarán sétált, mikor hirtelen egy ember eléje ugrott s revolverrel közvetlen közelből reálőtt. A golyó fülét horzsolta a grófnak, ki szintén előrántotta revolverét s azt merénylőjére sütötte. A lövés nem talált s a merénylő tört rántva teljes erejéből a gróf mellébe szurt, aztán elmenekült. A véletlen csodás játéka folytán a szurás semmi kárt sem tett Starzenszky grófban, mert a kabátja mellő

zsebében levő erős börtarcza feltartóztatta a veszedelmes törsvurást. A csendőrség széles körű nyomozást indított a merénylő kézrekerítése érdekében, ki mint a jelek mutatják anarchista.

**A svéd király állapota.**

Budapest, november 28. Stockholmi távirat szerint Oszkár király állapota folyton javul, úgy hogy a trónörökös régenességét nemsokára meg fogják szüntetni.

**Krüger és a nagyhatalmak.**

Budapest, november 28. A londoni „Daily Chronicle“ értesülései szerint Krüger alig hogy európai földre lépett, már is megkezdette akcióját hazája érdekében. Krüger arra kérte fel az összes nagyhatalmakat, hogy a hágai egyezmény értelmében állítsanak össze választott bíróságot az Anglia és Transval közötti békekötés közvetítésére. A hatalmak közül kettő hajlandónak nyilatkozott a Krüger kérésének teljesítésére, a többiek azonban visszautasították az interveniálást.

**Leszakadt építő állvány.**

Budapest, november 28. Ma este hat órakor az Adria-tengerhajózási társulat most épülő palotájánál nagy szerencsétlenség történt. Egyik emeleti állvány egy vasgerenda sulya alatt leszakadt s rázuhant az alant dolgozó munkásokra. Rozdanovics János munkás azonnal szörnyet halt, társai közül pedig öten sulyosan megsérültek.

**Titokzatos eset.**

Budapest, november 28. Nagyajtáról jelentik, hogy ott egy fölötté titokzatos, véres esemény foglalkoztatja nagyban a csendőrséget. Kónya Miklós főszolgabíró ugyanis a napokban öccsét Domokost várta haza és elébe az apáczai vasuti állomáshoz elküldötte kocsiját egy Morai nevű székely kocsissal. A kocsi késő este érkezett vissza a kocsissal, aki véresen, sulyos sebekkel boritva ült a bakon. A kocsis elmondotta, hogy az apáczai állomáson Kónya Domokos, a várt vendég felült a kocsira s aztán elindultak hazafelé. Hogy utközben mi történt velük, nem tudja. Azt se tudja mi lett az urfival. Arra emlékszik csupán, hogy a földről, mintha valami hosszú nehéz álmóból ébredt volna, nehezen birt fel-tápázkodni s indult hazafelé. Utközben megtalálta a kocsit, amelyet a lvak csendes lépésben vontattak maguk után. A kocsin nem ült senki sem. Eddig tartott a kocsis elbeszélése, ki aztán újból elveszítette eszmé-

letét. A főszolgabíró rögtön elindult öccse keresésére, kit meg is talált az apáczai vasut várótermében egy pamlagon fekvé véresen, eszméletlenül. A rejtélyes eset nyitját lázasan kutatja a csendőrség, de mindedig sikertelenül, mert akik felvilágosításokat adhatnának, Kónya Domokos és a kocsis folyton eszméletlen állapotban fekszenek.

**Budapesti tőzsde.**

Budapest, nov. 28. Buza ápr. 7.36. — Rózsa ápr. 7.12. — Zab ápr. 5.52. — Tengeri máj. 4.91.

**VEGYES.**

Árva leányból milliomos Kassán nyelvez évvel ezelőtt meghalt Hrabkó Mihály napszámos. Három apró gyermeket hagyott hátra. A szerencsétlen gyámoltalan apró gyermekeket a város vette pártfogásába s a szegények házában helyezte el őket. Most az egyik leánykát váratlanul nagy szerencse érte. A kassai városi árvaszékhöz ugyanis Amerikából levél érkezett, melyben Hrabkó Margit van megnevezve Hámori István pittsburgi kőszénbányatulajdonos egy millió forint értékű vagyonának örökösül Hámori István ugyanis nagybátyja volt a nyomeruságban maradt árva leánykának.

Van-e és milyen a tulvilág? Sokan feszegetik ezt a kérdést s mind más-más okból. Egy tulérett eszü 14 éves varsói fiúcska is kíváncsi szerfelett a kérdés megoldására s hozzá anyira türelmetlen, — hogy nem bírta megvárni, míg a halál sora önkéntesen rákerül. Azért is öngyilkossá lett, de halála előtt megírta, hogy ezt miért tette:

— Kíváncsiságból leszek öngyilkossá. Tudni akarom, milyen az élet a tulvilágon!

A csacsi. Később is elég korán megtudhatta volna.

— Uj Salamon. Egy georgiai bíró előtt megjelent két nő egy gyermekkel, akit mindkét nő magának követelt. A bíró, aki nem felejtette el bibliai tanulmányait, kést hozatott és kijelentette, hogy kettévágja a gyermeket és mindegyik nőnek ad egy felet. De a nők azt kiáltották:

— Ne bántsa szegénykét! Inkább tartsa meg egészen.

A német császár prédikáló széke. II. Vilmos császár, a ki tudvalevőleg szeret beszélni, most prédikáló széket rendelt magának. — A gazdag diszitással ékesített templomi szószéket ezentul minden tengeri utjára magával viszi és ezentul a hajón ebből a székből fog prédikálni a katonáinak.

Az okos puska. Svédországban nemrég új puskát találtak föl. A puska automatikus, külsőleg hasonlít a Mauser-puskához s ugyanolyan kaliberű. A puska úgy van szerkesztve, hogy a golyók maguktól hejyeznek el s a katonának nincsen más dolga, mint hogy czéioz és a fegyvert elsűi. Legközelebb az egész svéd hadsereget ellátják az új fegyverrel.

## Hol akasztották fel Papp Bélát?

— Saját tudósítónktól. —

A szatmári sötét bűn hősről még mindig nem merült ki a krónika anyaga. — Föllevenítték most egyebek közt egy különös véletlent, azt, hogy a kivégzés ugyanazon a helyen történt, ahol Papp Béla legboldogabb gyermekéveit töltötte.

A szatmári Hérmán Mihály féle házában, ahol most a törvényszék háza áll, lakott ugyanis özv. Gáspárné a Papp Béla nagyanyja s mint elemi iskolai tanuló, a kis unoka ő nála volt. Az az udvar, ahol a rab sétált végazte s ahol a bitófa állott, ennek a teleknek a kertje volt.

Gondolt-e rá valaha, mikor magányos sétatiban töprengött, hogy réges-régen e helyen, mint boldog gyermek tépte a virágokat s a nagymama hívó szavára kipirult arccal rohant fel kezét csókolni és megölelni az áldott öreget, aki aranyos unokáját nevelte?

Micsoda játéka a végzetnek, mely az embert meggyalázva visszavezeti oda, ahonnan mint ártatlan gyermek kiindult s mekkora büntetése a bosszúálló sorsnak, mely a gyilkosnak ugyanott állított gyalázatot, ahol gondtalanul futkározott egykoron tarka pillangók után?!

## HÁZTARTÁS.

**Szines mosóruhák fölfrissítése.** A vékony battisztruhák rendszeren nagyon veszik a színüket a napon és kivált a világoskék szövetek mosás után egész fehérén kerülnek elő. Ezen könnyen lehet segíteni, ha egy rongyocskába sok kékitőt teszünk és a ruhát erősen megkékítjük. Szinehagyott sárga és rózsaszínű ruhákat is ilyen módon fölfrissíthetünk, ha a vizet ockerrel, cinoberrel, vagy álkörmössel megfestjük. A szárításnál nagyon kell vigyázni, hogy szines csikok ne maradjanak a ruhán.

**Flanellruhák mosása.** Amennyire divatos és kényelmes a flanellruhák viselése, épp olyan nehéz azoknak tisztítása. Nyáron a szövet kemény és sűrű, ha a tapasztalatlan háziasszony azt a napon szárítja, mert a flanellnek a nap és a kályha melege is nagyon árt, csak árnyékban szabad szárítani. A mosást is figyelemmel kell végezni. A lugnak csak éppen langymelegnek szabad lennie; sohasem szabad a flanell szappannal bekenni, hanem vagy a droguistánál kapható flanell szappant kell a vízben föloldani, vagy oleint és szalmiákot vízbe tenni és ebben a lugban a ruhaneműt csak huzni és nyomni szabad, de nem kell dörzsölni, sem csavarni. Az így kimosott ruhát 2—3 langyos vízben ki kell öblíteni, aztán könnyen megveregetni, kirázni és árnyékban szárítani.

## CSARNOK.

### Debreczeni boszorkányok.

(Folytatás.)

Karolin még tovább hallgatta a Miczike beszédét, aki rendkívül bizott abban, hogy terve majd sikerrel jár.

Egészen nyugodtan távozott haza a seba kerti nyaralóba, a hol már nehezen várták, különösen Horláth Elek, aki már egy órával előbb érkezett.

Karolin, — úgy találta mindenki, — sohasem volt olyan kedves, olyan vidám s olyan jókedvű, mint most. Horláth el is gondolta magában:

— Angyal az! Csakugyan kitünő feleség lesz belőle.

IV.

Másnap délelőtt Horláth éppen azzal a gondolattal foglalkozott lakásán, hogy halasztja tovább a lánykérést. Az igaz, hogy nem Karolinnál nincs oka attól tartani, ami a Matild és Miczikével számításban vett házasságnál előadta magát. Karolinnak igazán még udvarlója sincs. Hanem azért nem halasztja tovább a lánykérést s holnap lesz a napja, hogy ezen is átesik.

Éppen ezzel a gondolattal foglalkozott, mikor a levélhordó lépett be s egy levelet adott át neki. Alig tette ki a lábát a levélhordó, idegesen sietve bontotta fel a levelet. Kíváncsi volt rá, hogy ki írhat olyan kuszált, ismeretlen vonásokkal neki? A levél helyőrlő jött, tehát még inkább kíváncsivá tette.

Felbontva, olvasni kezdte:

Tisztelt uram!

Ön nőstény akar. Vigyázzon mit tesz! Meggyőződött-e választottja szeretetéről, hűségéről? Ugye bár nem? Sok mindent elakarok önnek mondani. A boldogsága érdekében meg kell engem haligatnia. Éjjel 12 órakor legyen a póterfiai temető árkánál, ott találkozok velem.

Ön bátor férfi és nem fog megijedni attól, aki vár önre, — a vén boszorkánytól.

Horláth dühösen elakarta dobni a levelet, de hirtelen meggondolta magát:

— Eh, hiszen, azzal hogy meghallgatom, még nem következés, hogy hitelt is adjak szavainak. Mindenesetre kíváncsivá tett. Elmegyek és beszélni fogok vele. Ki tudja, hátha Karolin akar próbára tenni. Hadd győződjék meg róla, mennyire szeretem.

(Folyt. köv.)

## NYILTTÉR. \*)

### Nyilatkozat.

A sok oldalról hozzám intézett kérdésekre a nagy közönség tudomására juttatom, hogy Grünfeld Leopold ellen, hamis vád és hivatali rágalmazás miatt a bűnvádi feljelentést a debreczeni tek. kir. törvényszéknél 14707/900. Bf. sz. a. megtettem s következik a sajtóper is. Papp László.

\*) E rovatban közlöttekért nem vállal felelősséget a szerk.

## KARÁCSONY:

Már csak rövid idő választ el bennünket karácsonytól, a keresztény világ legszebb ünnepétől. S ahogy közeledik Karácsony, a Megváltó születésének ünnepe, úgy gyarapodik a családok gondja, mit hozzon a Jézuska a családnak.

Az ajándék csak akkor lesz igazi jézusi ajándék, ha nemcsak pillanatnyi örömet okoz, de egyttal a lélek nemesítésére való, a jó erkölcsökre hat. Nemcsak anyagi, de szellemi haszna is legyen a karácsonyi ajándékoknak. Ezzel ünnepejük meg legméltóbban a legszebb ünnepet.

A könyv a szellemet mivelő, lelket nemesítő, erkölcsöket tisztító könyv a legméltóbb karácsonyi ajándék. Ez vezette a „Magyar Hirlap“ot is, mikor elha ározta, hogy fennállásának tizedik évtordulójára egész kis könyvtárt juttat olvasóinak.

Teljes tiz regény lesz a „Magyar Hirlap“ karácsonyi ajándéka, tiz érdekes könyv, a hazai és külföldi szerzők legjelesebbjeinek munkái. A regényírók, kiknek munkáit az előfizetők megkapják, a következők:

Hazai írók:

Jókai Mór, Mikszáth Kálmán, Bródy Sándor, Bársony István, Herczegh Ferencz.

Külföldiek:

Georges Ohnet, Emile Zola, Marcel Prévost, Ridder Haggard, Leo Tolstoj.

A könyveket ez év december közepén küldik szét, úgy tehát, hogy Karácsony ünnepe már mindenkinek a kezében lesznek. Erre vonatkozólag pedig a következőket tudatja a kiadóhivatal.

Könyvajándéokra csakis azok az előfizetők tarthatnak számot, a kik közvetlenül a Magyar Hirlap előfizetői. A kik egyenként vásárolják a lapot, vagy közvetve fizetnek elő a tőzsdékben, papirkereskedésben, csomagszállítónál, azok nem részesülhetnek ebben a kedvezményben.

A könyvek kiosztása, illetőleg szétküldése olykép történik hogy:

**minden fél éves vagy egész éves előfizető tiz kötet regényt kap,**

**minden negyedéves előfizető öt kötet regényt,**

**minden hónapos előfizető két kötet regényt.**

E megállapított rendszer alól a kiadóhivatal semmiféle kivételt nem tehet. Minden előfizetőnek e szabály alapján járnak ki az ajándék könyvek.

Erre pedig a decemberi előfizetői listástrom lesz az irányadó. Így tehát, a ki most fél évre vagy negyedévre előfizet: tiz, illetőleg öt kötet regényre tarthat számot. Azok, akik decemberben egy hónapra fizetnek elő, vagy újítják meg az előfizetésüket, két kötetet kapnak.

Mindenkinek módjában van tehát már most kiválasztani azt a kategóriát, amely neki és viszonyainak legjobban megfelel. Ezt mindenki maga határozza meg, a kiadóhivatalnak csak az a kérése lehet a közönséghez, hogy a döntést ne halasztja sokára, nehogy a könyvek kellő számban való kinyomtatása és szétküldése zavarral járasson, ami a sok-sok ezer könyv mellett könnyen megtörténhetik.

Még csak azt kell mondanunk, hogy a küldött regények teljesen új, csinos kiállítású, szépen fűzött könyvek lesznek, amelyek nemcsak pillanatnyi örömet szereznek, de minden könyvtárnak díszére és becsületére válnak.

Előfizetési ár: fél évre 14 korona, negyedévre 7 korona, egy hónapra 2 korona 40 fillér.

Tisztelettel

**a Magyar Hirlap kiadóhivatala**

Budapest, V., Honvéd-utca 10.

## Apró hirdetések.

Díja: 10 szögig 40 fillér, minden további szó 4 fillér; vastagabb betűkből nyomtatott szó 8 fillér.

Apró hirdetések előre fizetendők.

**Boreczet** kettő minőségű literenként kapható Piacz-utca 66 számú bormérésbe.

**Uj kefe és meszelő raktár**  
Szücs Imre Hatvan-utca 9. Ajánlom csúsan felszerelt rektáromat Hazai gyástmányu ruha haj és fogkefében, továbbá mindenféle háztartási és ipari keférukban és ecetekben.

**Zongora, francia** órykat ad özvegy urinő.  
Czim: Arany János-utca 1. II. emelet.

**Keresek** megvételre egy kevésbé használt divánt s két matt sifont.  
Czim: Üzletvezetőség 15. sz. ajtó.

**Kerestetik** bérbe egy 500 — 50 holdasbirtok (1200 □-öl holja)  
Bővebbet Vágó Andor utóda özégnél főtér.

**Kandia-utca** 7. sz. 10 évig adómentes és Teleky-u. 7. számú házak eladók, esetleg kisebbért elcserélhetők. Ért.: Czegléd-utca 11.

**Sövényi István** Piacz- és Szent-Anna-utca sarkán, készít a legújabb divat szerint öltönyöket, vasuti- és egyenruhákat szolid és pontos kiszolgálás mellett.

**Bádogos műhelyemet** Beth len-utca 40. szám alá helyeztem át és minden e szakmába tartozó munkát és javítást a legjutányosabb árban elvállalok. Tisztelettel **Kulcsár Antal**.

**Egy jó karban** levő nyolcz ló erejű cséplő garnitura eladó. Kertész-utca 1. szám.

**Valódi** Brázay sósborszesz eredeti gyáráron kapható Deutsch Lajos fűszerkereskedésében.

**Kényelmes** uri lakás 4 szoba, 1 előszoba, 1 pincze szoba, 1 nyári lugas mellékkelhelyiségekkel Fűvészkert-utca 22 ik szám alatt azonnal kiadó. Értekezhetni: ugyanott helyettesével Singlary Gyula ural.

**Esztergályos műhelyemet** Darabos-utca 17. sz. a. helyeztem át és minden e szakmába tartozó munkát a legjutányosabb árban elvállalok. Tisztelettel Balogh József özvegye.

**Ügynök kerestetik** egy új sokszorosító eladására Czim a kiadóhivatalban.

**Utczai** butorozott szoba kiadó. Nap-utca 5. szám.

**Dégenfeld-tér** Kenyérpiacz 8. sz. és Timár-utca 17. számú házak eladók vagy kisebbért elcserélhetők.

**Himzett és előrajzolt** karácsonyi ajándéktárgyak legolcsóbban beszerezhetők **Füstös testvéreknél** Stenczinger-házban.

**Nevelőnő** ki 4 osztályt tanít — szabni és varrni is tud — gyermekek mellé ajánlkozik. Czime: Boross követőnől, Nyiregyháza.

**Legjobb kötött harisnyák** jutányos árban beszerezhetők Márton Gyula férfi és női divatüzletében, Bika szálloda mellett. **Harisnyafejlesztéseket elvállalok.**

**Legalkalmasabb** karácsonyi ajándék férfiak részére Schwartz Dániel dohányzódesszköz különlegességi üzletében kaphatók.

**Sima szőlővessző** peronospora, lisztharmat és jégverés mentes, őszi szállításra a következő fajokban kapható Kardos László sétakerti csemege szőlőtelepéről:

Fehér Chasselas	1000 drb.	8 kor.
Piros Chasselas	" "	6 "
Chasselas de Fontainbleau	" "	8 "
Raisin de Calabre	" "	16 "
Paszatutti	" "	12 "
Muscat Alexandrion	" "	16 "
" Lunel.	" "	6 "
" Frontignan.	" "	16 "
" Hamburg	" "	16 "

## Hajdu-Szoboszlón

a hajdumegyei takarékpénztér új emeletes épületében a földszinten levő boltokból még

# két bolt

ugy kereskedőnek, mint iparosoknak is igen alkalmas helyiség.

## kiadó.

Legjutányosabb árban beszerezhetők ujdonságok, alkalmi

## ajándék tárgyak

legjobb minőségű illatszerek szappanok, fog-, köröm haj és ruha kefék, legfinomabb acél csapkések és ollók, pénz és szivar tárczák, a n. közönség figyelmében ajánlom újatban felszerelt és legszerényebb igényt kielégítő müipararu raktáramat.

Illó tisztelettel

Szent-Királyi Tivadar.

## ANTAL VINCZÉNE

szabászati és női ruha varró terme közelgő

# b á l i

idényre ajánlja a legújabb divatszerinti ruhák elkészítését a legsikkesebb kivitelben, szolid ár, jó izléssel.

Csapó-utca 18., gyógytár udvarban.

Jó derékvarró és tanuló leányok felvételnek.

Gyönyörű ujdonságok művészi kivitelű **FÉNYKÉPEK**EN, úgymint: Relifek, Pigmentek, oraj és aquarell coloritok, Platinotypplák stb.

**WÉMEITEY JOZSEF**  
Debreczen, Piacz-utca 42. Bledermann-pal

Elsőrangú műtermek mintájára berendezett

**MODERN FÉNYIRDA**

## Kaszanyitzky Endre

DEBRECZENBEN, Piacz-utca 57.

ajánlja a legnagyobb választékban és a legutányosabb árak mellett

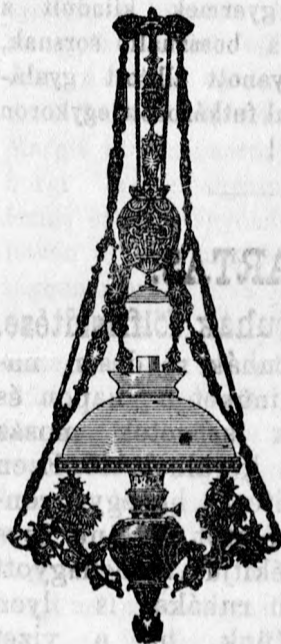
Ditmár, Brünner és hazai gyármányu asztali és függő

## lámpákat,

Astral-, Meteor-, Apolló-Csoda-, nap- és villám-égőkkel. Ugyiszintén porcellán s angol fayence étkező-, tea-, kávé-, moca- és mosdó, valamint mindennemű asztali, cagnac- és liqueuros üveg-készleteket, majolica, bronz és china czüst

ujdonságokat.

Vidéki megrendéseket pontosan és gyorsan teljesítenek.



Alapítottatott 1866-ban.

## Fölkl József utóda Neuhauser Károly

M. A. V. pályaozás, Debreczen, Piacz-u. 81. sz. Polgári Takaré- és Segélyszövetkezet mellett.

Ajánlja 34 év óta fennálló üzletét, ahol legolcsóbban beszerezhetők zseb, inga, fali és ébresztő órák

Zsebórák 2 frt 50 krtól feljebb.

Inga órák 6 frttól

Ébresztő órák 2 frttól

Vasuti szolgálati órák 5 frtért.

Javításokat elvállal gyorsan és jutányosan.

Készít 1 évi jótállással.

Tanuló felvétetik.

## HIRDETÉSEK

jutányos áron felvétetnek a kiadóhivatalban, főtér Bledermann-p.